

שם הקורס : בריאות וסביבה מס' קורס : 81673

מרצה הקורס : ד"ר קרן אגאי-שי

סוג הקורס : שיעור מתוקשב, סינכרוני וא-סינכרוני

שנת לימודים : תשפ"ג סמסטר : ב' היקף שעות : 2 ש"ס

מפגש בזום סינכרוני יערך בתאום בימי

1. מטרת הקורס (מטרות על / מטרות ספציפיות)

מטרת העל של הקורס הנה הכרת התחום בריאות וסביבה.
מטרות ספציפיות :

- הכרת התפתחות התחום של בריאות וסביבה.
- הכרות עם מגוון החשיפות.
- הכרות עם סוגיות נבחרות בבריאות וסביבה בישראל.
- הכרות עם אתגרים ומושגים חדשים בבריאות וסביבה.

2. תוכן הקורס :

בריאות וסביבה הנו תחום אינטר-דיספלינרי המשלב תחומי בריאות כגון בריאות הציבור והאוכלוסייה, טוקסיקולוגיה, אפידמיולוגיה, רפואה ותחומי סביבה וכן מדיניות. מטרת העל של הקורס הנה הכרה בסיסית של התחום בריאות וסביבה. זהו קורס מבוא. ילמדו בקורס עקרונות יסוד בקביעת סיבתיות, אפידמיולוגיה וכן חשיפות סביבתיות בעלות השפעה על הבריאות ופרדיגמות חדשות בתחום. בין היתר, נלמד : מה הם מקורות הזיהום? האם יש תקופות מסוימות בחיים שבהן לחשיפות סביבתיות יש השפעה רבה יותר על הבריאות? האם לחשיפה לכימיקלים יכולה להיות השפעה על המערכת ההורמונאלית ואפילו להעלות סיכון ולגרם להשמנה? מה זה זיהום אוויר ומה הנזקים הבריאותיים של זיהום אוויר? מה הן ההשפעות הבריאותיות של שינויי אקלים? האם שהות או מגורים בטבע תורמים לבריאות?

3. מהלך השיעורים : הקורס הנו קורס ליבה במסגרת בית ספר לקיימות .

הקורס ינתן כקורס מתוקשב מלא (סינכרוני וא-סינכרוני) .

חלק מהתכנים בקורס הנם א-סינכרוניים ונדרשת צפייה בסרטונים ומענה על שאלות, דיון בפדלט והכנת שאלות למומחיות/ים.

שיעורים סינכרוניים, המפגשים יערכו בזום. לפני כל שיעור יהיו משימות צפייה, קריאה ומענה על שאלות במודל. משך המפגש בזום יהיה קצר יותר ויערכו בו בעיקר דיונים והעמקת הלמידה בקבוצות קטנות.

בחלק מהמפגשים יוזמנו מומחים מהארץ בתחום הנלמד ותהיה לנו הזדמנות לשאול שאלות בסגנון "הכה את המומחה" עם הכנת שאלות מראש.

4. תכנית הוראה מפורטת לכל השיעורים:

נושא השיעור	מס' השיעור
מאבק סביבתי- סרט "ארץ ברקוביץ" הגדרת התחום של "בריאות וסביבה". מי הרגולטורים. הסבר על הקורס והכרות. המשך עבודה עצמית היסטוריה של בריאות וסביבה- מיאזמה וגיון סנאו, מיאמנטה והערפיח הגדול בלונדון. מושגים חדשים: אקספוזום ובריאות ילדים- מה אנחנו יודעים ומה השאלות הפתוחות. חשיפה במהלך ההריון- DOHaD – פרדיגמה חדשה. Endocrine Disrupting Chemicals- חומרים משבשי פעילות הורמונאלית.	1-2 15/3-21/3. עבודה עצמית משימת הכנה לשיעור המקוון הסינכרוני. 22/3- מפגש מקוון בזום
סיבתיות מערכי מחקר אפידמיולוגים ועקרונות בקביעת סיבתיות במערכי מחקר אפידמיולוגים מדוע הסקת סיבתיות באפידמיולוגיה סביבתית שונה מברפואה.	3 29/3 שיעור אסינכרוני מקוון
זיהום אוויר- סוגי מזהמים, קביעת תקנים, מערך ניטור, רגולטורים, השפעות בריאותיות. זיהום אוויר חוץ מבני ותוך מבני.	4-5 19/4- שיעור אסינכרוני מקוון 3/5- שיעור מקוון סינכרוני בזום
מים- מי שתייה, התפלה, קולחין חומרי הדברה וכימיקלים במזון ד"ר תמר ברמן, טוקסיקולוגית ראשית, משרד הבריאות	6-7 10/5 17/5 שיעור סינכרוני בזום ועבודה אסינכרונית
חשיפות מזיקות אחרות-קרינה בלתי מייננת, רעש, אסבסט	8 24/5 שיעור סינכרוני בזום
שינויי אקלים	9 31/5 שיעור סינכרוני בזום
חשיפה מועילה- השפעות חיוביות של חשיפה לטבע.	10 7/6 שיעור סינכרוני והכנה אסינכרונית לפניי
צדק סביבתי	11 14/6 שיעור סינכרוני והכנה אסינכרונית לפניי
סוגיות בבריאות וסביבה: קידוחים לא קונבנציונאליים/מפרץ חיפה כדוגמאות	12 21/6 שיעור סינכרוני והכנה אסינכרונית לפניי
Health Impact Assessment בריאות אחת- One Health Planetary Health, Eco Health	13 28/6 שיעור סינכרוני והכנה אסינכרונית לפניי

5. חובות הקורס:

מיועד לתלמידים לתארים מתקדמים (תואר שני ושלישי)

6. דרישות קדם:

אין

7. חובות/דרישות/מטלות:

למידה אסינכרונית- במהלך הקורס ינתנו משימות לצפיית חובה שישולבו בהם שאלות. הצפייה והמענה על השאלות- הנן חלק מחובות הקורס.
הגשת פרויקט של עבודה סופית שיעסוק בסוגיה סביבתית והשפעתה על הבריאות.

8. מרכיבי הציון הסופי :

צפייה בסרטונים, מענה על השאלות, השתתפות בדיונים בפדלט עד לזמן שייקבע (30% מהציון) ועבודה סופית (70% מהציון).

9. ביבליוגרפיה :

א. חובה

קריאה וצפיית חובה בקטעים שיועלו למודל.
מאמרים נבחרים שיוצגו מתוך : העלונים לבריאות וסביבה, מהקישור הנ"ל :

https://www.ehf.org.il/he/EHF_publications

כגון :

- בריאות וסביבה בישראל - 2017, 2013, 2020
- סרטן השד הסביבה
- על בריאות וחומרי הדברה
- מזהמים סביבתיים, סוכרת והשמנת יתר
- אוויר ובריאות

מאמרי סקירה נבחרים ודוחות בנושא מגופים המרכזים מידע עדכני ממחקרים בתחום כגון ארגון הבריאות העולמי וארגון CHE מהקישורים הנ"ל :

https://www.who.int/health-topics/environmental-health#tab=tab_1

<https://www.healthandenvironment.org/>

ב. רשות

10. חומר מחייב למבחנים :

אין מבחן. עבודה מסכמת.

11. הערות

קורס זה יהיה פתוח לסטודנטים מפקולטת שונות כקורס ליבה במסגרת בית ספר לקיימות וסביבה ויועבר כקורס מקוון מלא בשפה העברית.